

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 23 din 04.05.2010

Dosar nr: 6A/2009

Petiția nr: 4.136/15.04.2009

Petent: Autosesizare

Reclamat: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Obiect: organizarea olimpiadei de religie

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și sediul petentului

I.1.1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, sector 1, București;

I.2. Numele și sediul reclamatului

I.2.1. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Str. Gen. Berthelot nr. 28-20, sector 1, București

II. Obiectul sesizării

Autosesizarea (fila 1 din dosar) arată că reclamatul organizează olimpiada de religie la nivel național, ceea ce ridică întrebări cu privire la natura confesională a acestui concurs. Manualele de religie fiind diferite în funcție de culte, se impune verificarea dacă această olimpiadă respectă principiul nediscriminării sau favorizează elevii unui anumit cult.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Autosesizarea arată că reclamatul organizează olimpiada de religie la nivel național, ceea ce ridică întrebări cu privire la natura confesională a acestui concurs. Manualele de religie fiind diferite în funcție de culte, se impune verificarea dacă această olimpiadă respectă principiul nediscriminării sau favorizează elevii unui anumit cult.

IV. Procedura de citare

Reclamatul a fost citat pentru data de 09.06.2009 (fila 3 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD). Reclamatul a fost recitat pentru 21.07.2009 (fila 49 din dosar).

Reclamatul nu s-a prezentat la niciuna dintre audieri.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Autosesizarea arată că reclamatul organizează olimpiada de religie la nivel național, ceea ce ridică întrebări cu privire la natura confesională a acestui concurs. Manualele de religie fiind diferite în funcție de culte, se impune verificarea dacă această olimpiadă respectă principiul nediscriminării sau favorizează elevii unui anumit cult.

Ca probă s-a invocat pagina de internet a reclamatului, solicitând reclamatului să depună lista premianților pentru anul 2008 cu specificarea liceului de unde provin elevii premianți și religiei studiate de ei în școală și temele date la olimpiada de religie din anul școlar 2007/2008 respectiv 2008/2009.

Solicitarea a fost trimisă prin **Adresa nr. 4.267/21.04.2009** (fila 2 din dosar). Reclamatul a refuzat acordarea acestor informații în termenul stabilit.

În urma citării reclamatului, acesta a depus la dosar un punct de vedere prin **Adresa nr. 11945/26.05.2009**, semnată de L. P., director general, înregistrată la CNCD cu **nr. 5.585/01.06.2009** (filele 4-5 din dosar) arătând următoarele:

- religie este o disciplină din curriculumul național care aparține trunchiului comun din învățământul preuniversitar;

- în România există mai multe culte recunoscute și fiecare elev are dreptul să studieze disciplina respectivă în cadrul cultului propriu;

- până în anul școlar 2007/2008 nu a fost organizată olimpiadă la disciplina Religie, ci doar olimpiadă școlară pentru elevii din clasele XI-XIII de la Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe, având ca discipline de concurs discipline teologice de specialitate: Dogmatica și Istoria Bisericii Ortodoxe Române; această olimpiadă se desfășoară din anul școlar 1996/1997;

- din anul școlar 2008/2009 se organizează olimpiada la disciplina Religie pentru clasele VII-XII, cultul ortodox, iar la Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe olimpiada se extinde și la nivelul claselor a IX-a (disciplina de concurs: Vechiul Testament) și a X-a (Disciplina de concurs: Noul Testament);

- de asemenea, începând cu anul școlar 2007/2008, ca urmare a unor solicitări privind organizarea olimpiadei de Religie și la alte culte decât cel ortodox, această a fost extinsă la cultele romano-catolic, reformat și unitarian.

Reclamatul anexează lista rezultatelor celor două olimpiade, cea de „Olimpiada de religie ortodoxă” și cea de „Olimpiada de religie pentru alte culte decât cele ortodoxe”, cât și tematica acestor olimpiade (filele 13-17).

Prin **Adresa nr. 16501/16497/01.06.2009**, semnată de L. P., director general și G. L. I., director general adjunct, înregistrată la CNCD cu **nr. 5823 din 09.06.2009** (filele 18-19), se consideră că autosesizarea nu descrie fapta de discriminare săvârșită, ci solicită verificarea modului în care s-a desfășurat olimpiada, ceea ce excede competențelor CNCD, care poate fi sesizat doar dacă au existat situații în care anumite persoane au fost tratate diferit.

Prin **Adresa nr. 5905/11.06.2009** CNCD a pus următoarea întrebare către reclamat: „Premianții de la olimpiada de religie beneficiază de intrare la facultate în mod prioritar?”

Reclamatul, prin **Adresa nr. 16819/30.06.2009**, semnată de L P , director general, înregistrată la CNCD cu **nr. 6.725/08.07.2008** (fila 60) nu răspunde la întrebare dar indică prevederile **Legii învățământului nr. 84/1995**.

CNCD a trimis adrese (**Adresele nr. 5906-5925/11.06.2009**, filele 21-40) la cele 18 culte recunoscute din România prin care a solicitat răspuns la întrebarea dacă au cerut organizarea olimpiadei pentru cultul pe care-l reprezintă.

Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, prin **Adresa nr. 202/18.06.2009**, înregistrată la CNCD cu **nr. 6.201/18.06.2009** (fila 41 din dosar), arată că nu a solicitat organizarea de către reclamat a olimpiadei la nivel național.

Eparhia Reformată din Ardeal, prin **Adresa nr. 1379-2009/III**, înregistrată la CNCD cu **nr. 6.206/19.06.2009** (fila 42 din dosar), arată că a cerut prin **Adresa nr. 872/2007** (fila 43 din dosar) organizarea olimpiadei de religie pentru cultul reformat, solicitarea fiind acceptată de reclamat.

Organizația Religioasă Martorii lui Iehova, prin **Adresa nr. 484/2009**, înregistrată la CNCD cu **nr. 6.207/19.06.2009** (fila 44 din dosar), arată că nu a solicitat organizarea olimpiadei de religie.

Cultul Creștin Penticostal - Biserica lui Dumnezeu Apostolică din România, prin **Adresa nr. 317/19.06.2009**, înregistrată la CNCD cu **nr. 6.244/22.06.2009** (fila 45 din dosar), arată că nu a solicitat organizarea olimpiadei de religie.

Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din România, prin **Adresa nr. 435/22.06.2009**, înregistrată la CNCD cu **nr. 6.443/29.06.2009** (fila 46 din dosar), arată că nu a solicitat organizarea olimpiadei de religie.

Eparhia Reformată de pe lângă Piatra Craiului, prin **Adresa nr. 713/25.06.2009**, înregistrată la CNCD cu **nr. 6.547/01.07.2009** (fila 47 din dosar), arată că nu a solicitat în mod direct organizarea olimpiadei de religie pentru cultul reformat (solicitarea aparține Eparhia Reformată din Ardeal, anexată, fila 48 la dosar), în urma căreia se organizează olimpiadă de religie împreună cu celelalte biserici istorice maghiare.

Biserica Creștină după Evanghelie, prin **Adresa nr. 1069/02.07.2009**, înregistrată la CNCD cu **nr. 6.624/03.07.2009** (fila 50 din dosar), arată că nu a solicitat organizarea olimpiadei de religie.

Episcopia Ortodoxă Sârbă de Timișoara, prin **Adresa nr. 216109/06.07.2009**, înregistrată la CNCD cu **nr. 6.688/06.07.2009** (fila 51 din dosar), arată că nu a solicitat organizarea olimpiadei de religie.

Biserica Ortodoxă Română, prin Patriarhia Română, prin **Adresa nr. 4086/02.07.2009**, înregistrată la CNCD cu **nr. 6.701/06.07.2009** (fila 52 din dosar), arată că informația poate fi obținută de la reclamat.

Consistoriul Superior al Bisericii Evanghelice C.A. din România, prin **Adresa nr. 1804/01.07.2009**, înregistrată la CNCD cu **nr. 6.702/06.07.2009** (fila 53 din dosar), arată că nu a solicitat organizarea olimpiadei de religie.

Consistoriul Bisericii Unitariene din Transilvania, prin **Adresa nr. 451/2009**, înregistrată la CNCD cu **nr. 6.723/07.07.2009** (fila 54 din dosar), arată că a cerut organizarea olimpiadei de religie pentru cultul unitarian. Anexează adresele către reclamat (filele 55-59). Adresa a fost înregistrată în dublu exemplar (filele 60-65).

Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică Oradea, prin **Adresa nr. 539/22.07.2009**, înregistrată la CNCD cu **nr. 7.128/23.07.2009** (fila 66 din dosar), arată că a cerut organizarea olimpiadei de religie greco-catolică, dar cererea a fost refuzată (refuzul a fost semnat de L P , director general). Arată că în unele județe (Bihor, Sălaj, Cluj, Alba și în municipiul București) elevii cultului participă la olimpiada de religie faza pe școală și faza pe județ. Își exprimă în continuare dorința de organizare a Olimpiadei de religie greco-catolică, faza națională. Anexează adresele dintre Episcopie și reclamat (filele 67-69).

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că reclamatul a organizat în anul școlar 2008/2009 două olimpiade de religie: o olimpiadă „de religie ortodoxă” și una pentru „alte culte decât cele ortodoxe”. Practic a doua olimpiadă, desfășurată în limba maghiară, s-a organizat pentru cultele romano-catolic, refomat și unitarian din cadrul comunității maghiare. Colegiul director a reținut și faptul că Biserica Unită cu Roma (Biserica Greco-Catolică) a solicitat organizarea olimpiadei și pentru acest cult (în 2004), însă reclamatul nu a dat răspuns favorabil acestei solicitări, întrucât în momentul respectiv nu s-a organizat olimpiadă pentru nici un cult.

Colegiul director reține și faptul că premianții olimpiadelor școlare și olimpiadelor naționale pot fi admiși fără admitere în anumite facultăți (cu profil umanist).

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”.

Potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin. 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Conform art 2, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

Art. 2 alin 5 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată, definește hărțuirea: „Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.”

Legea învățământului nr. 84/1995, cu modificările ulterioare, la art. 59 alin. 3 prevede următoarele: „Absolvenții de liceu, cu diplomă de bacalaureat, care au obținut în cel puțin unul din ultimii 2 ani de studii, premii la olimpiadele școlare, la concursuri artistice sau sportive, de nivel național sau pe grupe de țări, pot fi admiși în învățământul

universitar, conform criteriilor generale stabilite de Ministerul Educației și Cercetării și criteriilor specifice elaborate de senatele universitare”.

Legea nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, la primele două alineate a art. 9 prevede:

„(1) În România nu există religie de stat; statul este neutru față de orice credință religioasă sau ideologie atee.

(2) Cultele sunt egale în fața legii și a autorităților publice. Statul, prin autoritățile sale, nu va promova și nu va favoriza acordarea de privilegii sau crearea de discriminări față de vreun cult.”

6.1. Referitor la excepția de necompetență a CNCD, având în vedere modul de formulare a autosesizării, privind verificarea modului în care s-a desfășurat olimpiada, Colegiul director arată următoarele:

- reclamatul a interpretat eronat că s-a dorit verificare curriculei;
- obiectul petiției este clar: modul în care se organizează olimpiada de religie, prin excluderea unor persoane de religie sau convingere diferită de cea ortodoxă;
- CNCD, la fiecare petiție, verifică cele susținute de părți; instituția poate desfășura și investigații: art. 19 alin. 1 lit. c din **O.G. nr. 137/2000**, republicată, prevede, ca atribuție a instituției, „investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare”, iar art. 20 alin. 5 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată, prevede: „Acțiunea de investigare întreprinsă de Colegiul director se desfășoară la sediul instituției sau în alt loc stabilit de acesta.”;
- astfel precizarea în autosesizare că cele arătate vor fi verificate rezultă din **O.G. nr. 137/2000**.

În concluzie, se respinge excepția de necompetență a CNCD.

6.2. Referitor la problema de fond, Colegiul director constată următoarele:

- reclamatul a manifestat un comportament activ prin admiterea cererii unor culte de a organiza olimpiadă națională pentru respectivele culte;
- premianții acestor olimpiade au un beneficiu în primul rând moral, totodată pot accede la locuri în diferite facultăți fără examen de admitere, în mod preferențial;
- respingerea solicitării venite din partea Bisericii Unite cu Roma (Bisericii Greco-Catolice) s-a produs în anul 2004, când o astfel de olimpiadă încă nu s-a organizat;
- Colegiul director reține faptul că autoritățile statului trebuie să fie neutre față de orice credință sau convingere, și nu trebuie să favorizeze acordarea de privilegii față de nici un cult.

6.3. Colegiul director reține și faptul că pentru unele biserici, cum ar fi cea romano-catolică, reformată și unitariană, deși au o dogmatică extrem de diferită (spre exemplu religia unitariană nu recunoaște Sfânta Treime), se organizează o singură olimpiadă națională, ceea ce arată că ar fi posibil să se organizeze o singură olimpiadă pentru toate cultele religioase din România, cu teme generale de istoria religiilor, la care ar putea participa și persoanele care nu optează pentru ore de religie a unui anumit cult, doar astfel putând respecta prevederea **Legii nr. 489/2006**, conform căreia „statul este neutru față de orice credință religioasă sau ideologie atee” (art. 9 alin. 1).

6.4. Reclamatul, prin organizarea olimpiadelor de religie, la solicitarea cultelor, nu a încălcat principiul egalității de șanse.

6.5. Colegiul director recomandă Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului să depună toate diligențele pentru a organiza olimpiade la nivel național pentru toate cultele care își manifestă interesul în acest sens.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea de voturi a membrilor prezenți la ședință

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Se resinge excepția de necompetență a CNCD invocată de reclamant;
2. Faptele sesizate nu reprezintă discriminare în conformitate cu prevederile art. 2 alin. 1 ale **O.G. nr. 137/2000**, republicată;
3. Recomandă reclamatului, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, să depună toate diligențele pentru a organiza olimpiade la nivel național pentru toate cultele care își manifestă interesul în acest sens;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica reclamatei, Uniunii de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, Eparhiei Reformate din Ardeal, Organizației Religioase Martorii lui Iehova, Cultului Creștin Penticostal - Biserica lui Dumnezeu Apostolică din România, Eparhiei Reformate de pe lângă Piatra Craiului, Bisericii Creștine după Evanghelie, Episcopiei Ortodoxe Sârbe de Timișoara, Bisericii Ortodoxe Române, Consistoriului Superior al Bisericii Evanghelice C.A. din România, Consistoriului Bisericii Unitariene din Transilvania și Episcopiei Române Unite cu Roma, Greco-Catolică Oradea.

VII. Modalitatea de plată a amenzii: —

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

POP IOANA LIANA – Membru

VASILE VASILE-ALEXANDRU – Membru

VLAȘ CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării 05.05.2010

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

